

บทความ

เรือ (รบ) หลวง ที่มาไม่ถึงประเทศไทย

เพื่อนทหารเรือ

navyleague.th@gmail.com

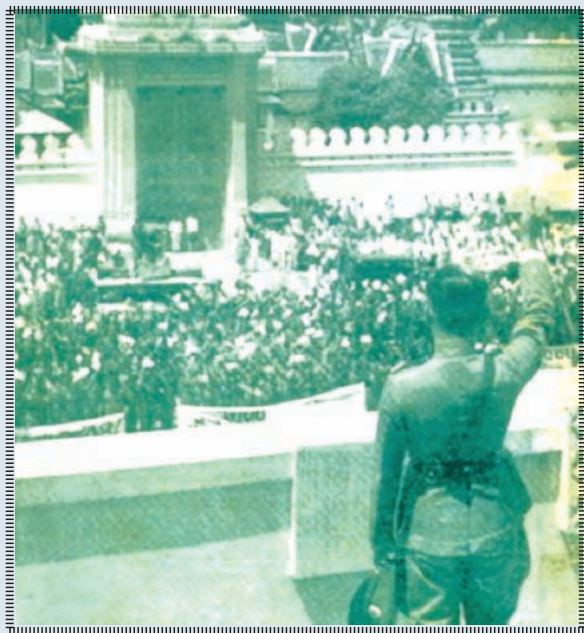
■ ภาพที่คุ้นตาของเรือลาดตระเวน ชุดตากสิน - นเรศวร วันปล่อยลงน้ำ ที่ปรากฏในนาวิกศาสตร์
สังเกตครุฑที่หัวเรือและธงราชนาวี แสดงสิทธิ์ในขณะนั้นว่าเป็นเรือหลวงของราชนาวีแล้ว

เมื่อ หลายปีก่อน ผมได้อ่านบทความในหนังสือ
แทงโก้ (TANGO) ของมูลนิธิอนุรักษ์
และพัฒนาอากาศยานไทย ได้เขียนถึงเครื่องบิน
ขับไล่ปีกชั้นเดียวแบบ North American P-64
ซึ่งกองทัพอากาศได้สั่งซื้อจากรัฐอเมริกาในช่วง
ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ก่อนสงครามอินโดจีน)
และเมื่อสถานการณ์ในทางด้านตะวันออกไกลและ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ดูจะมีความรุนแรงยิ่งขึ้น
ทางรัฐบาลอเมริกันคงจะเริ่มพิจารณาเห็นถึง
การดำเนินนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ของรัฐบาลพิบูลสงคราม เริ่มจะมีความแข็งแกร่ง
อาจมีการคุกคามต่ออินโดจีนฝรั่งเศส (ซึ่งปกครอง
ลาว-ญวน-เขมร) จากนโยบายทวงดินแดนที่เสียไป
ในสมัยร.ศ.๑๑๒ และก่อนหน้าคั้น ซึ่งอันที่จริงไม่รู้
ว่าใครข่มขู่ใครก่อนกันแน่ แต่จากบทบาทที่รัฐบาล
พิบูลสงคราม ดำเนินนโยบายสร้างกำลังทางเรือ
ตามพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือ พ.ศ.๒๔๗๘
ทำให้กองทัพเรือสามารถส่งต่อเรือรบตามสก็ม ๑ และ ๒
เป็นลำดับมา ทำให้มหาอำนาจย่อมจะต้องเป็นห่วงดุล
ทางทหารในภูมิภาคอย่างแน่นอน

■ **ซ้าย** พันเอกหลวงพิบูลสงคราม เมื่อในขณะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมนักเลงปืนใหญ่จากฝรั่งเศสท่านนี้มีวิสัยทัศน์ในเชิงยุทธศาสตร์มีความเข้าใจดีถึงการทำให้ประเทศมีกองทัพที่เข้มแข็งเพื่อจะทรงคืนดินแดนที่เสียไปในคราว ร.ศ.๑๑๒ จำเป็นต้องใช้กองทัพเรือเป็นหัวหอกร่วมกับกองทัพบกและกำลังทางอากาศร่วมด้วย จึงได้รับแผนการของพลเรือเอกสินธุ์ กมลนาวิน เสนอกฎหมาย พรบ.บำรุงกำลังทางเรือ พ.ศ.๒๔๗๘ ทำให้สามารถสร้างกำลังทางเรือได้เป็นชั้นเป็นอันเป็นคราวแรกจากการต่อเรือปีละลำเว้นไปสองสามปีต่ออีกลำเช่นที่ผ่านมาในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์และรัฐบาลประชาธิปไตยสองปีแรก โดยนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น คือ พระยาพหลพล พยุหเสนา จึงได้เกิดคุณูปการต่อกองทัพเรืออย่างมหาศาล ลูกศิษย์เสด็จเดี่ยวก็สามารถไปนำเรือกลับมาบ้านได้

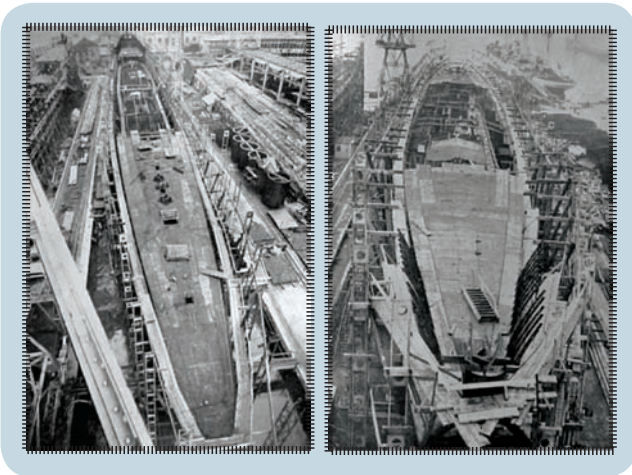

■ **ขวา** จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะกล่าวปราศรัยกับประชาชนและนิสิตนักศึกษาที่เดินขบวนสนับสนุนให้รัฐบาลทวงคืนแผ่นดินที่สูญเสียให้กับฝรั่งเศสในคราว ร.ศ.๑๑๒ จึงเกิดสงครามอินโดจีนขึ้นเมื่อพ.ศ.๒๔๘๓ กล่าวกันว่า นายปรีดี พนมยงค์ รัฐมนตรีร่วมคณะรัฐบาล ขณะนั้นได้คัดค้านและเสนอให้ใช้วิธีฟ้องศาลโลกเพื่อทวงคืนดินแดนแทนน่าจะมีโอกาสชนะคดีโดยไม่ต้องเข้ารบในสงครามอินโดจีน แต่ในคณะรัฐบาลไม่เห็นด้วย สงครามจึงเป็นทางออกที่หลายคนไม่อยากเลือกแต่ก็ต้องเลือก

หากศึกษาติดตามข้อมูลในช่วงนั้น ทำให้ผมนึกถึงเรือลาดตระเวนคู่แรกหลังพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือ พ.ศ.๒๔๗๘ แล้วตามแผน เรามีส่วนในโครงการตามพระราชบัญญัติ บำรุงกองทัพสยาม โดยเตรียมการจัดหาเรือลาดตระเวน ๒ ลำ ที่เราสั่งต่อจนได้รับพระราชทานชื่อว่า **เรือหลวงตากสิน** และ **เรือหลวงนเรศวร** ลำที่ ๑ ที่อิตาลี ทั้ง ๒ ลำที่มาไม่ถึงประเทศไทย ทั้งที่เตรียมกำลังพลรับเรือแล้ว พลเรือโท วิสิษฐุ์ เผ่าทองสุข อดีตเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ ในสมัยเป็นผู้อำนวยการราชนาวิกสภาได้เล่าให้ฟังเพิ่มเติมว่าอิตาลีเกณฑ์ไปใช้ในสงคราม โดยได้ตั้งชื่อใหม่อยู่ในเรือลาดตระเวนชุดภูเขาไฟ คือ เอทน่า กับ วิซุเวียต และประวัติในกองทัพเรือเรามีแต่มีประวัติสั้น ๆ ว่า “เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒

การสร้างเรือดำเนินไปได้ช้าลง เพราะขาดแคลนวัสดุ และการส่งอาวุธประจำเรือปืนใหญ่หลักขนาด ๖ นิ้ว ทั้ง ๓ ป้อมก็เป็นของ โบฟอร์ส สวีเดน ที่ได้รับผลโดยตรงจากสงครามถูกเยอรมนีบุกจนเกือบถูกยึดครอง” ซึ่งเราคงทราบดีว่าอิตาลีเข้าร่วมกับฝ่ายอักษะ คือ เยอรมนีและสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในยุโรปเขารบกันตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๓๙ (พ.ศ.๒๔๘๒) หลังเยอรมนีบุกโปแลนด์ แม้ไทยจะร่วมรบกับญี่ปุ่นหลังมกราคม พ.ศ.๒๔๘๕ (จนถูกพันธมิตรส่งเครื่องบิน B-24 ลิเบอเรเตอร์ มาทิ้งระเบิดกรุงเทพฯ ๗ หลังจากญี่ปุ่นบุกเมื่อ ๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๘๔) จนเมื่อสถานการณ์คับขันในฝ่ายอักษะด้วยกันก็ต้องเอาตัวรอดทั้งนั้น “เรือรบทั้ง ๒ จึงถึงเกณฑ์เข้าร่วมรบและถูกโจมตีทิ้งระเบิดจนจมหนึ่งแท่นอยู่ในแม่น้ำ”

ผมเองจากที่ได้เกิดความสนใจที่หารายละเอียดของเรือทั้งสองลำนี้ว่าเป็นไปเป็นมากันอย่างไรร และอยากจะหาข้อมูล และหน้าตาของเรือที่ถูกแปลงสภาพไป จึงเริ่มลงมือค้นหาในทางฝ่ายกองทัพเรือก่อน ซึ่งก็ได้คำแนะนำจากคุณครู พลเรือเอกประพัฒน์ จันทวิรัช อดีตผู้บัญชาการทหารเรือว่า เคยมีภาพวาดของเรือทั้งสองนี้ในนวิกศาสตร์สมัยที่ท่านเป็นนักเรียนนายเรือ ซึ่งผมก็ไม่มีโอกาสค้นหา เพราะอาจต้องไปต่อสู้อุปกรณ์พลวกหรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่ในโอกาสที่ได้เข้าเยี่ยมชมคาราวะนายทหารชั้นผู้ใหญ่ที่กองบัญชาการ กองเรือยุทธการ สัตหีบ ก็ได้พบภาพวาดที่น่าจะเป็นเรือดังกล่าว จึงได้ถ่ายภาพด้วยกล้องที่ใช้ฟิล์ม อัดขยายแล้วนำมาสอบถามคุณครู ท่าน ๆ (พลเรือโท ท่านุ เนตรโรจน์ ประธานคณะกรรมการประวัติศาสตร์กองทัพเรือท่านแรก) ภายหลังก่อนเกษียณ ท่านดูแล้วท่านก็ตอบว่าใช่ จึงได้เริ่มเห็นภาพเรือมากกว่าภาพตอนอยู่ในอู่แห้งกับตอนปล่อยเรือลงน้ำ พร้อมกับรายละเอียดและประวัติจนจบของเรือพี - น้องคู่นี้ ผมจึงลองค้นความเดิมตั้งแต่ดั้งเดิมที่กองทัพเรือสยามเคยคิดอยากมีเรือลาดตระเวน ซึ่งก็พอลำดับความได้ คือ

■ ภาพเรือลาดตระเวนชุดตากสิน - นเรศวร ในขณะที่ยังต่อและประกอบตัวเรืออยู่ในอู่แห้งก่อนปล่อยลงน้ำ (ภาพจากเว็บไซต์ของหม่อมหลวงชัยนิมิตร นวรัตน์หลานลุงของพลเรือเอกจิตต์ สังข์คุลย์ ผู้เรียบเรียง “เมื่อธนบุรีรัย”)

เรือลาดตระเวนในฝัน

หากจะลำดับกันตามประวัติศาสตร์แท้จริงแล้ว ราชนาวิสยาม เคยมีหลักฐานความคิดและความพยายามหรืออยากจะมีเรือลาดตระเวนมาก่อนหน้านี้ นับแต่ การจัดแสดงจำลองยุทธทางเรือที่เขาตินวนา เพื่อหาเงินจัดสร้างเรือหลวงพระร่วง เมื่อ ๖ - ๑๐ มกราคม พ.ศ.๒๔๕๘ สมเด็จพระราชบิดา ซึ่งขณะนั้นดำรงพระอิสริยยศเป็น นายเรือโท กรมขุนสงขลานครินทร์ ได้ทรงจำลองเรือลาดตระเวนเบาลำหนึ่งเข้าร่วมการจำลองยุทธโดยเลียนแบบเรือลาดตระเวนเบาเอมเดนของจักรพรรดินาวิเยอรมัน ขึ้นมาด้วย และในแผน - การสร้างของกองเรือรบหรือโครงสร้างกำลังทางเรือ ก็ยังมีเรือลาดตระเวนตอร์ปิโด ขนาด ๑,๒๐๐ ตัน ซึ่งใหญ่กว่าเรือตอร์ปิโดใหญ่และเรือพิฆาตในขณะนั้น เช่น เรือพิฆาตตอร์ปิโดเสือทยานชลและ รพล.เสือคำณสินธุ์ ซึ่งมีขนาดราว ๓๘๕ ตัน ในขณะนั้น จนกระทั่งเมื่อ พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เป็นข้าหลวง เดินทางไปซื้อเรือหลวงพระร่วง ที่ประเทศอังกฤษ โดยเงินที่รวบรวมจากการบริจาคและสมทบทุนของประชาชนชาวไทยนั้น ก็มีแนวความคิดที่จะซื้อเรือลาดตระเวน แต่ด้วยจำนวนเงินที่ได้มาเพียง ๓ ล้านบาทเศษนั้น เพียงพอที่จะซื้อเรือพิฆาตตอร์ปิโดชั้น Radiant ขนาด ๑,๐๔๖ ตันเท่านั้น ความฝันถึงเรือลาดตระเวนจึงมาสำเร็จเอาในสมัยพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือสกิม ๒ นี้เอง และขนาดของเรือลาดตระเวนในยุคดังกล่าวนี้ก็มีขนาดใหญ่ขึ้นดังรายละเอียดที่สามารถสังเกตเปรียบเทียบได้

โดยพระดำริของเสด็จเตี่ย ตั้งแต่ทรงดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารเรือ ทรงมีพระดำรัสในการประชุมสภาบัญชาการกระทรวงทหารเรือเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๖๕ ว่า “ทรงเห็นว่าเป็นเรือที่ทนทะเล มีความเร็วสูง และมีอาวุธพอที่จะสู้กับข้าศึกได้ดี”

จนต่อมา พลเรือโท พระยาราชนางสังข์ (ตรี กมลนาหวิน) เป็นเสนาธิการทหารเรือ ในปี พ.ศ.๒๔๖๙ ได้จัดทำ **“บันทึก การจัดกองทัพเรือสยาม”** (โครงการบำรุงกำลังทางเรือ) มีเรือลาดตระเวน ๒ ลำ อยู่ในแผนของ **“กองเรือรบ”** ด้วย โดยมีรายละเอียดเบื้องต้น คือ : ระวังขับน้ำราว ๓,๐๐๐ ตัน ยาว ๔๓๕ ฟุต (๑๓๒.๖๒ เมตร) กว้าง ๓๙ ฟุต กินน้ำลึกราว ๑๑ ๓/๔ ฟุต ปืนใหญ่ ๑๕๒ มิลลิเมตร (๖ นิ้ว) ๔ กระบอก หรือ ๑๓๗ มิลลิเมตร (๕.๕ นิ้ว) ๖ กระบอก ขนาด ๗๖ มิลลิเมตร ๔ กระบอก ขนาด ๑.๕๗๔๘ นิ้ว ๔ กระบอก ตอร์ปิโด ๖ ท่อ (หมู่ละ ๓ ท่อ) ความเร็ว ๓๓ นอต

ต่อมาหลังจากกองทัพเรือ ได้รับอนุมัติเงินตามโครงการพระราชบัญญัติบำรุงกำลังทางเรือ พ.ศ.๒๔๗๘ แล้ว ได้สั่งต่อเรือปืนหนัก เรือสลู๊ป (Sloop) เรือตอร์ปิโด (ใหญ่และเล็ก) เรือดำน้ำ เรือทุ่นระเบิดและเรือลำเลียง ในสีกิม ๑ (Scheme 1) แล้วโครงการเรือลาดตระเวนเป็นเรือที่อยู่ในสีกิม ๒ ซึ่งมีความมุ่งหมาย คือ **“ทำการในทะเลลึก ระวังอันตรายทางคมนาคมของข้าศึก”** (ค่าแถมของ พลเรือเอก หลวงสินธุ์ กมลนาหวิน) และรัฐมนตรีกลาโหม ในขณะนั้น คือ นายพันเอกหลวงพิบูลสงคราม ได้เสนอพระราชบัญญัติบำรุงกำลังกองทัพสยามต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๗๙ โดยตั้งงบประมาณ ๒๔ ล้านบาท ให้บำรุงกำลังกองทัพของชาติใน ๕ ปี แบ่งเป็น กองทัพบก ๖ ล้าน กองทัพเรือ ๑๒ ล้าน และกรมอากาศยาน (เป็นกองทัพอากาศในเวลาต่อมา) ๖ ล้านบาท ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นสัดส่วน ๑:๒:๑ (แต่ในปัจจุบัน สามเหล่าทัพ กองทัพเรือได้เป็นสัดส่วน ๓:๑:๑ ทั้งที่กองทัพเรือมีทะเลต้องรับผิดชอบ ทั้งบนผิวน้ำ ใต้น้ำ และบนอากาศเหนือทะเล โดยพื้นที่แต่ละมิติที่ไม่เล็กกว่าแผ่นดิน ๕ แสนกิโลเมตรเท่าไรเลยนำแปลกตีใหม่ครับ)

โดยในส่วนของตัวเรือนั้นได้ปรับให้มีความเหมาะสมใกล้เคียงกับงบประมาณที่ประมาณการไว้ราวล้าละ ๗ ล้านบาท จนกระทั่งในที่สุดทำการประกวดราคา ผู้เสนอราคา ๓ ราย คือ บริษัท สุพรรณพานิช ผู้แทนอุตสาหกรรมอิตาลี

บริษัท มิทซุชิ บุสซัน ไกชา (Mitsui Bussan Kaisha) ผู้แทนอุตสาหกรรมอิตาลีในญี่ปุ่น และบริษัท บาร์ โรเบรอัน ผู้แทนบริษัทต่อเรือ Armstrong ในอังกฤษ ร่วมเสนอราคา

ในที่สุด กองทัพเรือก็ตกลงทำสัญญากับรายเสนอราคาต่ำสุด โดยตัวเรือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ประกอบ ๒ ลำ บริษัทผู้ต่อเรืออิตาลี เสนอราคา ๑,๒๐๗,๗๒๐ ปอนด์ เป็นเงินไทยราว ๑๓.๑๐ ล้านบาท โดยรายละเอียดที่แจ้งไว้มี คือ ระวังขับน้ำปกติ ๓,๙๔๐ ตัน เต็มที่ ๔,๘๐๐ ตัน ยาวที่แนวน้ำ ๑๔๗ เมตร กว้าง ๑๔.๓๕ เมตร ความเร็ว ๓๐ นอต

และกองทัพเรือได้ใช้วิธีประกวดราคาซื้ออาวุธแยกกับตัวเรือ เหมือนที่ต่อเรือตอร์ปิโดใหญ่ชุดหลังที่อิตาลี ที่ทำให้ซื้อเรือรวมอาวุธแล้วได้ในราคาถูก โดยปืนใหญ่ ๑๕๐ มิลลิเมตร (๖ นิ้ว) นั้น ได้ของ Bofors สวีเดน ในราคา ๒๗๘,๔๐๐ ปอนด์ หรือประมาณ ๓ ล้านบาท ส่วนตอร์ปิโดก็เลือกใช้แบบแท่นแฝด ๓ ท่อ ๒ ชุด ของญี่ปุ่นขนาด ๔๕ เซนติเมตร คือ เลือกใช้ตอร์ปิโดมาตรฐานแบบ ๔๕ ซม. เช่นเดียวกับเรือตอร์ปิโดและเรือดำน้ำ โดยติดตั้งหัวเรือที่ตัดฟ้าอีกชั้นหนึ่งได้ป้อมปืน ๖ นิ้ว

โดยหมู่ปืนรอง หรือปืนทวีประสงค์ กองทัพเรือก็เลือกใช้ปืนเบามาตรฐานขนาด ๓ นิ้ว หรือปืน ๗๖/๕๑ ของโบฟอร์ต ที่ใช้กับเรือตอร์ปิโดใหญ่ และหมู่ปืนรองของเรือปืนหนักชุดเรือหลวงธนบุรีและเรือหลวงศรีอยุธยา

คณะกรรมการพิจารณาโครงการบำรุงกองทัพเรือ ได้พิจารณากำหนดรายการรายละเอียดของเรือลาดตระเวนที่จะสร้าง คือ ระวังขับน้ำ ประมาณ ๔ พันตัน ความเร็ว ๓๐ นอต ปืนใหญ่ขนาด ๑๕๐ มิลลิเมตร ป้อมคู่ ๓ ป้อม (๖ กระบอก) ขนาด ๗๖ มิลลิเมตร ๖ กระบอก (กราบละ ๓ กระบอก) ปืนกลต่อสู้อากาศยานขนาด ๔๐ มิลลิเมตร แท่นคู่กราบละ ๑ แท่น ตอร์ปิโดขนาด ๔๕ เซนติเมตร กราบละ ๓ ท่อ (ท่อแฝดสาม) มีเครื่องบินประจำเรือ ๑ เครื่อง ถ้าสามารถติดเครื่องดีด (Catapult) ได้ ก็ให้ติดด้วย

ขนาดนี้คงทำให้พอเห็นหน้าตาของเรือลาดตระเวนในฝัน ในช่วงภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วว่า ขนาด หน้าตา และอาวุธ จะเป็นอย่างไร ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบเบื้องต้นกับข้อมูลต่างประเทศ ผู้ต่อเรือโดยการขอความช่วยเหลือหรือผ่านกองประวัติศาสตร์ ซึ่งในขณะนั้นยังอยู่กับกรมยุทธการทหารเรือ ซึ่งผลจากการประสานกับสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ โดยมีท่าน พลเรือเอก ชัชวาลย์ อัมระपाल ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้ช่วยทูตทหารเรืออยู่ที่อิตาลี ก็ได้รับข้อมูลต่าง ๆ ยืนยันกันมาตรงกับข้อมูลในหนังสือ Fighting Ship of the World จึงพอจะแน่ใจได้ว่าเรือในฝันของกองทัพเรือไทยเรา เมื่อตกลงสร้างเรือกับอิตาลีนั้น กลายเป็นมิเซเรือขนาด ๓ - ๔ พันตันเสียแล้ว แต่ใหญ่ถึง ๕,๕๐๐ ตัน (Standard)

โดยที่ได้จากการค้นคว้าจากหนังสือ Fighting Ships of the World ฉบับพิมพ์ปี ค.ศ.๑๙๘๐ โดยบรรณาธิการที่ปรึกษา Antony Preston หน้า ๓๑๑ ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมไว้บางสิ่งมีการแก้ไขตัดแปลงแตกต่างจากรายละเอียดฝ่ายไทยเล็กน้อย โดยเฉพาะขนาดเรือ โดยบรรยายไว้ว่า:

เรือชั้นลาดตระเวนของอิตาลีสร้างในปี ค.ศ. ๑๙๓๓ - ๑๙๔๓ (พ.ศ.๒๔๘๓ - ๒๔๘๔) โดยในปี ค.ศ.๑๙๓๘ ราชนาวิกไทยได้สั่งต่อเรือลาดตระเวนเบาคู่หนึ่งจากอู่ต่อเรือ Cantieri Riuniti dell' Adriatico Monfalcone เมือง Trieste ชื่อ เรือหลวงตากสินและนเรศวร ซึ่งเป็นเรือปล่องเดี่ยว มีปืนป้อมคู่ขนาด ๑๕๒ มิลลิเมตร (๖ นิ้ว) ด้านหน้า ๑ ป้อม และที่ท้าย ๒ ป้อม พร้อมเครื่องดีดส่งเครื่องบิน (Catapult) ที่อยู่ระหว่างปล่องกับเสากระโดงหลัก (อยู่ใกล้ท้ายเรือ) งานสร้างเรือทั้งสองหยุดลงในเดือนธันวาคม ค.ศ.๑๙๔๑ ในเดือนสิงหาคมถัดมา กองทัพอิตาลีเข้าดำเนินการต่อ โดยตั้งชื่อใหม่ว่า Etna และ Vesuvio ตามลำดับ โดยเรือหลวงนเรศวร ปล่องลงน้ำเมื่อ ๖ สิงหาคม ค.ศ.๑๙๔๑ และเรือ Etna (เรือหลวงตากสินเดิม) ลงน้ำ ๒๘ พฤษภาคม ค.ศ.๑๙๔๒ เรือทั้งสองถูกออกแบบใหม่ ให้เป็นเรือลาดตระเวน

ต่อต้านอากาศยานและให้สามารถลำเลียงกำลังทหารและยุทโธปกรณ์ด้วย ในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่จะติดปืนหลักป้อมคู่ขนาด ๑๓๕ มิลลิเมตร (๕.๓ นิ้ว) ทวิประสงค์แทน ได้เปลี่ยนไม่มีเครื่องส่งเครื่องบิน แล้วติดปืนต่อสู้อากาศยานระยะใกล้ขนาด ๖๕ มิลลิเมตร กับ ๒๐ มิลลิเมตร มีการเปลี่ยนแปลงแบบปล่อง และระยะกับสะพานเดินเรือ และลดความสูงของเสากระโดงหลังแทบจะหัดตัวลงไปเลยดังภาพที่ได้จากสำนักงานผู้ช่วยทูต ฯ และในบันทึกยังบรรยายไว้อีกว่า

งานการต่อเรือดำเนินต่อไปอย่างเชื่องช้า เนื่องจากขาดแคลนทั้งเหล็กและแรงงาน เมื่อมีการเจรจาสงบศึกในเดือนกันยายน ค.ศ.๑๙๔๓ เรือทั้งสองแล้วเสร็จเพียงร้อยละ ๖๐ และตกอยู่ในมือของเยอรมนี โดยไม่มีความคืบหน้าอีก และถูกลากไปยังอ่าว Zaule ใกล้ Trieste แม้จะได้กู้ขึ้นมา ในปี ค.ศ.๑๙๔๖ ต่อมาก็ถูกรื้อทำลายในปี ค.ศ.๑๙๔๙

โดยมีรายละเอียดคือ :-

ระวางขับน้ำ : ๕,๕๐๐ ตัน (มาตรฐาน) เพิ่มขึ้นเป็น ๖,๐๐๐ ตัน จากการเปลี่ยนแปลงแบบ
ขนาด : ยาว ๑๕๓.๘ เมตร กว้าง ๑๔.๔๗ เมตร กินน้ำลึก ๕.๒๕ เมตร (ต่อมาปรับปรุงเป็น ๕.๙๕ เมตร)
เครื่องจักรใหญ่ : กังหันไอน้ำ ๒ เพลาใบจักร ๔๕,๐๐๐ แรงม้า (กำลังเครื่อง Gas Turbine LM2500 ของเรือหลวงตากสิน - นเรศวร ลำที่ ๒ คือ ๔๔,๒๕๐ แรงม้า — ผู้เขียน)
ความเร็วสูงสุด : ๓๐ นอต
หุ้มเกราะ : หน้า ๖๐ มิลลิเมตร ดาดฟ้า ๓๐ มิลลิเมตร (น่าสนใจเพราะเราจะมีเรือลาดตระเวนหุ้มเกราะเป็นข้อมูลใหม่ — ผู้เขียน)
อาวุธ : ออกแบบเดิม ปืน ๑๕๒ มิลลิเมตร (๖ นิ้ว) ป้อมคู่ ๓ ป้อม ปืน ๗๖ มิลลิเมตร (๓ นิ้ว) แท่นเดี่ยว ๖ กระบอก เครื่องบินทะเล ๒ เครื่อง พร้อมเครื่องดีด และเมื่อปรับปรุงเป็นเรือลาดตระเวนต่อต้านอากาศยาน (AA Cruiser) จึงได้เปลี่ยนแปลงเป็น ปืนใหญ่ ๑๓๕/๔๕ มิลลิเมตร ป้อมคู่ ๓ ป้อม ปืน สอ. ๖๕ มิลลิเมตร แท่นเดี่ยว ๑๐ กระบอก ปืน ๒๐ มิลลิเมตร ๒๐ กระบอก เครื่องบิน ๒ เครื่อง พร้อม Catapult
กำลังพลประจำ : ไม่มีรายละเอียด

จากรายละเอียดนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่า ขนาดระวางขับน้ำแตกต่างจากที่กล่าวถึงในประเทศไทยในขณะนั้น ซึ่งอย่างไรก็ตามย่อมจะนับได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ราชนาวีไทยของเราได้ดำเนินแผนการที่จะมีเรือใหญ่ ขนาดเรือลาดตระเวนขนาดใหญ่กว่า ๓ พันตัน และเป็นเรือลาดตระเวนเบาที่หุ้มเกราะด้วย แต่ทว่าความฝันที่อยากเห็นภาพสุดท้ายของเรือก็ยังไม่หมดไป เพราะคาดว่า หากมีโอกาสเดินทางไปยุโรป และแะอิตาลีก็คงจะหาโอกาสค้นคว้าได้ ดังที่ได้เคยไปมาก่อนสองครั้ง ซึ่งผมเองเพียงแต่อยากจะได้เห็นหน้าตาความเปลี่ยนแปลงที่เรืออิตาลี เขาไปดัดแปลงเปลี่ยนแปลงป็นและปรับขึ้นเป็นเรือลาดตระเวนต่อสู้ อากาศยานและภาพชุดสุดท้ายจากการถูกโจมตี เพราะภาพข่าวสงครามนั้น ต้องมีคนถ่ายรูปลงหนังสือพิมพ์รายวัน หรืออยู่ต่อเรือก็ต้องรายงานรัฐบาล แต่นับจากภายหลังฟองสบู่แตก ปี พ.ศ.๒๕๔๑ นั้น ความหวังเป็นหมันอยู่กว่า ๑๐ ปี ทั้ง ๆ ที่โดยส่วนตัวแล้ว จะเดินทางไปยุโรปแทบจะปีเว้นปีอยู่แล้ว ความอยากเห็นภาพเรือหลังจากวันปล่อยลงน้ำที่คันทา โดยได้เคยปรารภกับคณะที่จัดทำสารคดีต่าง ๆ ของกองทัพเรือ เช่น คณะที่จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติเรื่องสะพานเดินเรือ ซึ่งทุกคณะให้ความสนใจ แต่ไม่มีคณะใดสามารถดำเนินการสืบค้นข้อมูลในอิตาลีได้เลย โดยส่วนตัวของผมเข้าใจปัญหาดังกล่าวดี เพราะเคยสืบค้นเรื่องปืนเสือหมอบที่อังกฤษเพื่อการซ่อมทำมาแล้วทราบถึงความยากลำบาก หากไม่มีเพื่อนฝรั่งที่เป็นคนท้องถิ่น ที่รู้ที่ทางช่วยก็จะยุ่งยากเสียเวลามาก เช่นเดียวกับกรณีเมื่อกลางปี พ.ศ.๒๕๕๔ นี้ มีฝรั่งซึ่งมาขอค้นคว้าถึงบรรพบุรุษ ที่เคยเดินทางมากับเรือพระที่นั่งมหาจักรี (ลำที่ ๑) ติดต่อกับ Navy League ของสหรัฐอเมริกาผมต้องติดต่อหาแนวสืบค้นจากหอจดหมายเหตุแห่งชาติ แล้วให้ฝรั่งว่าจ้างนักศึกษาทำการค้นคว้าต่อไป ดังนั้นหากเราไปอิตาลีในเวลาจำกัด น่าจะค้นคว้าได้ไม่ยากนัก หากไม่มีคนท้องถิ่นหรือนักเรียนไทยช่วย

พาไปค้นคว้า หรือมีคนรักประวัติศาสตร์ตัวจริงทำการค้นคว้าต่อเนื่องเพราะค่าใช้จ่าย ค่าโรงแรม ฯ และการเดินทางล้วนไม่สามารถประเมินหรือประมาณได้แน่นอนชัดเจน

จนกระทั่งวันหนึ่งผมได้ปรารภเรื่องนี้กับพลเรือเอก ยุทธนา พักผลงาม ก่อนที่ท่านจะไปเป็นรองผู้บัญชาการทหารสูงสุด ท่านได้ตอบรับว่า การหาเรื่องราวดังกล่าว จำเป็นต้องมีทีมงานซึ่งต้องรู้พื้นที่และติดตามอย่างจริงจัง ท่านจึงได้รับที่จะติดต่อกับรุ่นน้องของท่าน ซึ่งมีความรักในด้านประวัติศาสตร์ และเป็นนักค้นคว้าประเภทกัดไม่ปล่อย ในที่สุดผมจึงได้รับความช่วยเหลือจากนาวาเอก วศิณสรณ์ จันทวรินทร์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ ณ อิตาลี พร้อมกับคุณเสาวลักษณ์ ลาซซารี เป็น เจ้าหน้าที่ล่าม ประจำสำนักงาน ฯ ซึ่งท่านผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือไทย ก็ได้ค้นคว้าข้อมูล และแปลเรียบเรียงได้ค่อนข้างตรงกับข้อมูลฝ่ายไทยของเรา โดยมีความเป็นมาประกอบอย่างชัดเจน ซึ่งผมจะได้ขอยกบทแปลมาเสนอ คือ:

ข้อมูลจากหนังสือ

“ประวัติศาสตร์ อู่ต่อเรือ ซาน มาร์โค ตรีเอสเต”
(Storia del Cantiere San Marco di Trieste)
โดย มร. เอิร์นเนสโต เกลร์เนอร์ และ มร. เปาโล วาเลนตี
(Ernesto Gellner e Paolo Valenti)

ในปี ค.ศ.๑๙๓๙ กิจการต่อเรือของ อู่ต่อเรือซาน มาร์โค ตรีเอสเต (San Marco di Trieste) เป็นไปอย่างก้าวหน้า โดยในปีดังกล่าว อู่ได้ทำการส่งมอบเรือตรวจการณ์ (Moto Vassel) ๒ ลำ ให้แก่ประเทศฟิลิปปินส์ เรือยอร์ช ๑ ลำ ให้แก่ประเทศยูโกสลาเวีย และเรือบรรทุกน้ำมัน ๒ ลำ ให้แก่หน่วยเรือ Lauro ของ กองทัพเรืออิตาลี รวมทั้งกำลังดำเนินการต่อ เรือลาดตระเวนเบา ขนาด ๕,๕๐๐ ตัน จำนวน ๒ ลำ เพื่อส่งมอบให้แก่กองทัพเรือสยาม (ดูเอกสาร ๒๑) นอกเหนือจากการต่อเรือชั้น Roma อีก ๒ ลำ และการติดตั้ง

อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้แก่ เรือ Vittorio Veneto และเรือ Andrea Doria ของ กองทัพเรืออิตาลี

เมื่อประเทศอิตาลีได้ประกาศเข้าร่วมกับฝ่ายอักษะในสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้ต่อเรือ ซาน มาร์โค กำลังอยู่ในระหว่างการทดสอบความเร็วร้อยและเตรียมความพร้อมให้แก่เรือ Andrea Doria ซึ่งมีกำหนดจะทำการส่งมอบให้แก่ กองทัพเรืออิตาลี ในวันที่ ๔ ตุลาคม ค.ศ.๑๙๔๑ ในขณะที่เดียวกัน เพิ่งได้ทำการปล่อยเรือชั้น Roma ลงน้ำ เพื่อการติดตั้งอุปกรณ์และระบบอาวุธ ส่วนในโรงต่อเรืออยู่ในระหว่างการประกอบตัวเรือ ๒ โครงการด้วยกันคือ เรือ ๒ ลำของ กองทัพเรือสยาม (ทะเบียนต่อเรือ เลขที่ ๑๒๔๑ [น่าจะเขียนเป็น ๑๒๔๑ - ผู้เขียน] และ ๑๒๔๓) ซึ่งจะใช้ชื่อว่า นเรศวร (Naresuan) และตากสิน (Taksin) ตามลำดับ และเรือตรวจการณ์ชายฝั่ง (Coast Moto Vassel) ซึ่งจะใช้ชื่อว่า Pola และ Rovigno (ทะเบียนต่อเรือ เลขที่ ๑๒๔๔ และ ๑๒๔๕) ของ บริษัท Istria — Trieste

ตามหนังสือ ที่ ๕๙๗๒๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ค.ศ.๑๙๔๑ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศอิตาลีได้ทำหนังสือแจ้ง สถานเอกอัครราชทูตสยามอย่างเป็นทางการแล้วนั้น กระทรวงการขนส่งทางทะเล (Ministro della Marina Comunicava) ได้ประกาศว่า กองทัพเรืออิตาลี มีความต้องการนำเรือ ๒ ลำของ กองทัพเรือสยาม ที่อยู่ในระหว่างการต่อเรือในอู่ ซาน มาร์โค มาใช้เป็นเรือลาดตระเวนและขนส่งกำลังพลและอุปกรณ์ โดยให้เปลี่ยนชื่อเป็นเรือ Vesuvio และเรือ Etna กับได้ออกคำสั่งให้มีการปรับปรุงและตรวจสอบโครงสร้างทั่วไปของเรือดังกล่าวทั้งหมด (ดูเอกสาร ๒๔)

ตามหนังสือที่ ๒๕๕๔๑ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ.๑๙๔๓ นายช่างใหญ่แห่งเมือง Trieste (Genio Navale di Trieste) ได้แจ้งให้ผู้ต่อเรือ ซาน มาร์โค ระบุการปรับปรุงเรือ Vesuvio และเรือ Etna โดยให้อู่เร่งนำเรือดังกล่าวลงน้ำ เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับนำเข้าสู่สงครามเป็นการเร่งด่วน

เมื่อวันที่ ๙ - ๑๑ มกราคม ค.ศ.๑๙๔๔

ผู้บัญชาการทำเรือชาวเยอรมัน (Comodo di Porto Tedesco) ได้ออกคำสั่งให้เคลื่อนย้ายเรือทั้ง ๒ ลำไปยัง คลอง Zaule Canale เมือง Trieste ซึ่งที่นี้เองเรือลาดตระเวนทั้ง ๒ ลำ ได้ถูกระเบิดของฝ่ายสัมพันธมิตรจนอับปางลงในสภาพนั่งแท่นเกือบจมน้ำ และต่อมาได้ถูกทำลายทิ้งไปในที่สุดในเดือนเมษายน ค.ศ.๑๙๔๘ เมื่อสงครามสิ้นสุดลง

เอกสาร ๒๑) การทำสัญญาต่อเรือลาดตระเวนเบา จำนวน ๒ ลำ กับกองทัพเรือสยาม ใช้เวลาในการเจรจาต่อรองกันเกือบ ๒ ปี เนื่องจากขณะนั้น อิตาลีมีคู่แข่งทางตลาดที่สำคัญอยู่สองประเทศด้วยกันคือ ญี่ปุ่น ซึ่งได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตอย่างเต็มที่จากรัฐบาลของตน และอังกฤษ (บริษัท Armstrong) ที่ให้ข้อเสนอที่ดีกว่าอิตาลี เพราะรับต่อเรือพร้อมการติดตั้งระบบอาวุธ ทั้งนี้ในขณะนั้น กองทัพเรืออิตาลี ได้ออกกฎหมายห้ามขายหรือติดตั้งอาวุธให้กับเรือต่างประเทศ นอกจากหน่วยเรือของ กองทัพเรืออิตาลีเท่านั้น

อิตาลี และ กองทัพเรือสยาม ได้ทำการต่อรองจนวินาทีสุดท้าย จนสามารถหาข้อตกลงร่วมกันได้ในที่สุด ด้วยความร่วมมือจากกระทรวงแลกเปลี่ยนและการเงิน (Ministro Scambi e Valute) โดยกำหนดมูลค่าการค้าเงินการทั้งสิ้น เป็นเงิน ๑,๒๐๒,๗๒๐.๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง

คุณสมบัติของเรือตามสัญญา

ระวางขับน้ำเต็มที่ ๕,๕๓๓ ตัน

ความยาว ๑๔๗ เมตร กว้าง ๑๔.๗๔ เมตร

เครื่องยนต์ Turbine engine double Propeller

กำลัง ๔๐,๐๐๐ แรงม้า

ความเร็ว ๒๘ นอต

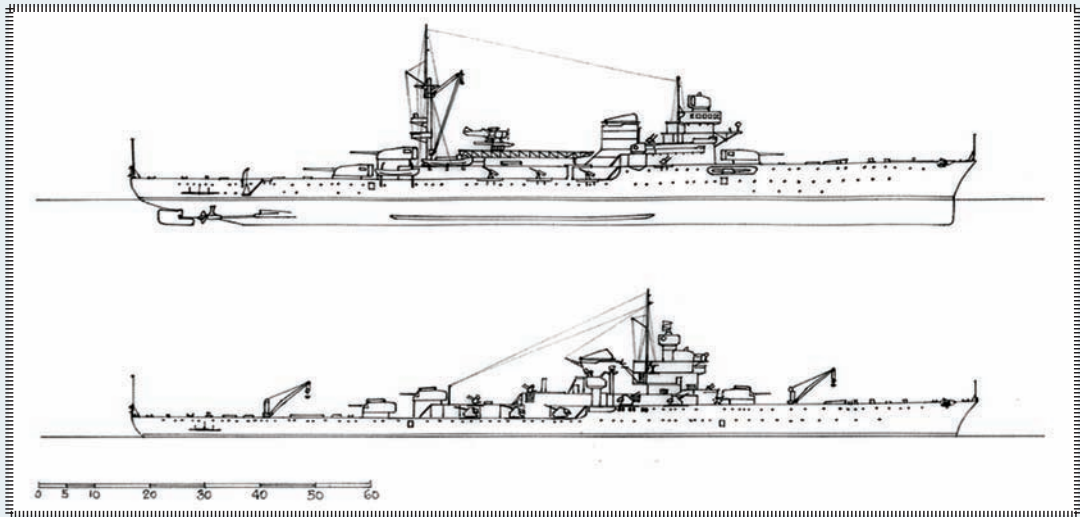
การติดตั้งอาวุธ

ปืนใหญ่ขนาด ๑๕๒ มิลลิเมตร จำนวน ๖ กระบอก

ปืนใหญ่ขนาด ๗๖ มิลลิเมตร จำนวน ๖ กระบอก

ปืนกลขนาด ๑๓.๒ มิลลิเมตร จำนวน ๘ กระบอก

ปืนยิงจรวด จำนวน ๖ กระบอก

■ เรือหลวงนเรศวร และ เรือหลวงตากสิน ตามสัญญาที่ กองทัพเรือสยาม สั่งต่อ (บน) หรือ เรือ Vesuvio และ เรือ Etna ที่ ทร.อิตาลี นำคืนมาปรับปรุงใหม่ (ล่าง)

■ ภาพการปล่อยเรือหลวงนเรศวรลงน้ำ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ค.ศ.๑๙๔๑ (ทะเบียนต่อเรือที่ ๑๒๔๒) ภาพนี้ สำนักงานผู้ช่วยทูตช่วยค้นคว้าหา มามีความคมและชัดเจนมากกว่าภาพการปล่อยเรือลงน้ำเดิม - ผู้เขียน

■ เรือลาดตระเวนเบา ชุด เรือหลวงนเรศวร (ลำที่หนึ่ง) ภาพจากหนังสือเรือรบราชนาวี วาดภาพโดย พลเรือตรี สมภพ เตชานันท์

■ เรือลาดตระเวน Etna ระหว่างการติดตั้งอุปกรณ์ เมื่อ เดือน สิงหาคม ค.ศ.๑๙๔๒ (คือลำใหญ่ช่วงกลางภาพยาวไปจนสุด ขอบภาพด้านขวา ถูกบังด้วยเรือเล็กกว่าทางซ้ายมือ - ผู้เขียน)

■ สภาพของเรือลาดตระเวนทั้ง ๒ ลำ ที่อับปางนั่งแท่น ที่ คลอง Zuale Canale เมือง Trieste เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ.๑๙๔๕ (คือเรือคู่สองลำซัดกันอยู่ตอนกลางของภาพ - ผู้เขียน)

สามารถบรรทุกเครื่องบินทะเลได้ ๒ ลำโดยภาพรวมแล้วมีลักษณะใกล้เคียงกับ เรือลาดตระเวน Attendolo แต่มีขนาดเล็กกว่า และมีอาวุธน้อยกว่า

เอกสาร ๒๔) หลังจากที่กองทัพเรืออิตาลีได้นำเรือทั้ง ๒ ลำกลับคืนมาจากกองทัพเรือสยามแล้ว อยู่ต่อเรือ ซาน มาร์โค ต้องดูแลการออกแบบใหม่ทั้งหมด เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายใหม่ ซึ่งจะมีเพียงขนาดและโครงสร้างของตัวเรือเท่านั้นที่ยังคงสภาพเดิม ส่วนคุณสมบัติอื่น ๆ เช่น เครื่องจักรและระบบอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็น เรือ Anti - Aircraft Cruiser ที่สามารถขนย้ายยุทโธปกรณ์ และกองกำลังขนาดเล็กได้

ระบบอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ติดตั้งใหม่

ปืนใหญ่ขนาด ๑๓๕ มิลลิเมตร จำนวน ๖ กระบอก
ปืนใหญ่ขนาด ๖๕ มิลลิเมตร จำนวน ๑๐ กระบอก
ปืนกลขนาด ๒๐ มิลลิเมตร จำนวน ๑๒ กระบอก

ตามสัญญา อยู่ต่อเรือ ซาน มาร์โค ต้องทำการส่งมอบเรือทั้ง ๒ ลำ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน และ ๓๐ พฤศจิกายน ค.ศ.๑๙๔๓ แต่เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่หลายรายการ รวมทั้ง

ปัญหาขาดแคลนวัสดุอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับอยู่มีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องต่อเรือของหน่วยเรือรักษาความปลอดภัย และเรือต่อต้านเรือดำน้ำขนาดเล็ก ทำให้การต่อเรือดังกล่าวดำเนินไปอย่างล่าช้า จนกระทั่งต้องหยุดการดำเนินการไปในที่สุด ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.๑๙๔๓

ซึ่งจากรายละเอียดและภาพรวมทั้งประวัติที่ช่วยต่อช่องว่างประวัติศาสตร์ แม้ไม่เห็นเรือเต็มลำที่สวยงามแต่คงไม่หลุดจากภาพเรืออับปางนักเพราะเรือมิได้ชักธงราชนาวี แต่ก็คงพอทำให้เรามองเห็นได้อย่างหนึ่งว่า การสร้างกำลังทางเรือของกองทัพเรือประเทศยากจนอย่างเรา นอกเหนือจากจะต้องรอคอยจังหวะเวลาและโอกาสด้วยความอดทนแล้ว หลังจากมีเงินและได้รับความเห็นชอบทุกขั้นตอนแล้ว ก็ยังมีปัญหาของเงินเวลา ที่ต้องนับจากกระบวนการจัดหาจนถึงทำสัญญา แล้วก็ต้องใช้เวลาร้องเพลงรอกันอีกในระหว่างนั้น ปัจจัยของความไม่แน่นอนก็มีอีกตลอดเวลา อุปสรรคสามารถเกิดได้ตลอดเวลา เช่น ประเทศผู้ผลิตระบบอาวุธหรือเครื่องจักรอุปกรณ์สำคัญของเรือเกิดสงครามหรือรบกับใครขึ้นมา เขาก็ต้องสงวนอาวุธเครื่องมือ เหล่านั้นเอาไว้ใช้เองก่อน ซึ่งปัจจุบันมิใช่ไม่เคยเกิดขึ้นอีก ดูกรณี

ก่อนการต่อเรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ของกองทัพเรือ เมื่อหลังเหตุการณ์คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ รัชช. นั้นปะไร เยอรมนีเคยปฏิเสธต่อเรือ Bremer Vulkan ไม่ให้ทำสัญญาเกี่ยวกับกองทัพเรือไทย และล่าสุดช่วงคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ครอบหุ้มเกราะของกองทัพบกที่จัดซื้อจากยูเครน ไม่สามารถส่งมอบได้เพราะเยอรมนีเจ้าเก่าปฏิเสธที่จะส่งมอบเครื่องยนต์ให้ ต้องแก้ไขเปลี่ยนสัญญาใช้เครื่องยนต์อเมริกันแทนนั้น ยิ่งถ้าเกิดสงครามใหญ่ ผู้ผลิตอาวุธอาจไม่สามารถส่งอาวุธหรือเรือ อุปกรณ์ให้ประเทศที่ต่อเรือ เพราะอยู่คนละฝ่าย เราจะทำอย่างไร หรือแม้ในกรณีเช่นเรือหลวงตากสิน และนเรศวรลำที่ ๑ นี้ ทุกประเทศย่อมต้องการเรือรบเอาไว้ใช้เพื่อป้องกันประเทศตนเองกันทั้งนั้น ดังนั้น “แม้หวังตั้งสงบก็คงต้องคิดเตรียมกำลังรบให้พร้อมสรรพ แต่เนิ่น ๆ” มิฉะนั้นถึงเวลาจำเป็น มีเงินก็ซื้อไม่ได้ จากบทเรียนนี้ ทุกท่านคงเห็นจริง และจดจำเป็นตัวอย่างครับ

และหากจะมองกันจริง ๆ เรือลาดตระเวน ๒ ลำนี้ แม้ขนาด ๕,๕๐๐ ตัน ก่อนอิตาลีปรับเป็น ๖,๐๐๐ ตัน ก็นับได้ว่าเป็นเรือรบที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (ไม่นับเรือหลวงจักรีนฤเบศร เรือหลวงสิมิลัน และเรือหลวงอ่างทอง ซึ่งเป็น Platform) ในประวัติศาสตร์ของกองทัพเรือไทย ทว่ามาไม่ถึงเมืองไทย (ใครพบเอกสารหรือทราบเรื่องระวางเรือและการหุ้มเกราะหรือการเตรียมกำลังพลรับเรือ ช่วยกรุณาเล่าเรื่องให้ทราบด้วย) และในที่สุดผลของการฟ้องร้องดำเนินคดีเงินที่อยู่เรือยอมนั้นและก็กลายเป็นอุปกรณ์และอะไหล่เพื่อปรับปรุงยืดอายุเรือตอร์ปิโดใหญ่ ซึ่งความสำเร็จจากการพยายามครั้งนี้มีมากน้อยเพียงไร และอย่างไร ก็คงเป็นบทเรียนสำหรับกองทัพเรือ ที่ผมจะไม่ขอกล่าวถึงมากไปกว่านี้ แต่ผมยังนึกภาพไม่ออกว่า หากประเทศไทยดำเนินการสั่งต่อเรือได้เร็วกว่านี้ หรือมีเงินไปเจรจาตกลงเรื่องการซื้อและติดอาวุธปืน ได้รวดเร็ว และสามารถสร้างเรือแล้วเสร็จขึ้นระวางประจำการได้เร็วกว่านี้สัก ๒ ปี ภาพของสงครามอินโดจีนที่กองทัพเรือของเราจะเปลี่ยนสภาพเป็น

กองเรือรบ เข้าทำการกับกองเรือภาคตะวันออกไกลของฝรั่งเศส ในยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่แตกต่างได้ เนื่องจากเราจะมีกำลังที่เหนือกว่า ซึ่งฝรั่งเศสช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นรัฐบาลวีซี เขาจะปรับดุลแห่งกำลังของกองเรือหรือไม่อย่างไร เพราะเคยอ่านพบกระแสวิพากษ์ว่าเคยมีการปล่อยข่าวว่าเรือลาดตระเวนลำใหม่ของกองทัพเรือไทยกำลังจะเดินทางถึงประเทศไทยในช่วงปลายปี พ.ศ.๒๔๘๓ ขณะสงครามอินโดจีนกำลังคุกรุ่น ทว่าทางฝ่ายอินโดจีนของฝรั่งเศส น่าจะมีวิธีการตรวจสอบข่าวสารทางทหารที่มีประสิทธิภาพไม่น้อย ยิ่งหากจะนึกถึงภาพในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ถ้าเราจะมีเรือลาดตระเวน ๒ ลำนี้เข้าร่วมสงครามด้วยในจำนวนเท่าใดแน่ (ตามสภาพความพร้อม การซ่อมทำและผลของสงครามอินโดจีน) การรบที่เกาะช้างอาจเกิดหรือไม่เกิดขึ้น แต่ผลการรบในสงครามอินโดจีน ไม่ใช่แบบนี้แน่ ๆ และอะไรจะเป็นอะไรอย่างไรก็สุดจะคาดเดา หรือจะคิดไปให้ปวดหัวเปล่า ๆ เอาเป็นว่า เป็นโอกาสที่น่าเสียดายของกองทัพเรือ ซึ่งมาถึงปัจจุบันเรามีเรือหลวงตากสินและนเรศวรลำที่ ๒ ที่จัดขึ้นเป็นเรือฟริเกตขนาด ๓ พันตัน แต่ขอพระราชทานชื่อเรือเสมือนชื่อชั้นเป็นเรือพิฆาต กับมีเรือพิฆาตติดอาวุธปล่อยนำวิถี ที่สหรัฐอเมริกาลดชั้นลงเป็นเรือฟริเกตขนาด ๔ พันกว่าตัน ๒ ลำ ได้รับพระราชทานนามชื่อเรือเสมือนเรือพิฆาตเช่นกันว่า เรือหลวงพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกและเรือหลวงพุทธเลิศหล้านภาลัย แต่สิ่งที่น่าจะเป็นความภาคภูมิใจยิ่งไปกว่าการมีเรือรบสมรรถนะสูงก็คือการดำรงสภาพความพร้อมรบและขีดความสามารถในทางการรบของเรือไว้ มิให้ยิ่งหย่อนไปกว่าสภาพเมื่อได้รับเรือจากมหาอำนาจ หรือสภาพความพร้อมเมื่อต่อเรือเสร็จ และทำการฝึกหัดทดสอบ นั้นแหละน่าจะสำคัญที่สุด เพื่อที่จะปกป้องผลประโยชน์และรักษาอธิปไตย และเกียรติภูมิของชาติกับราชนาวิเรานั้นเอง ทุก ๆ ท่านเห็นด้วยไหมครับ

